

Koyrikortið aftur, tá helvtin av frádømingartíðini er farin

Í dag kemur danski lógmalaraðharrin Frank Jensen til Føroyar í sambandi við, at nýggja politistøðin í Klaksvík verður tikin í nýtslu.

Við slík høvi er vanligt, at ráðharrin eisini fer á kurt-eisivíttan hjá starvsfelaga sínum í Tinganesi.

Um so verður hesaferð, og hvat teir møguliga skulu tosa um, vita vit ikki. Skráin er helst lögð, men eg fari at loyva mær at biðja okkara lógmann Edmund Joensen spyrja Frank Jensen um royndirnar viðvíkjandi skipanini at fáa frádømda koyrikortið aftur, tá helmingurin av frádømingartíðini er farin.

Skipanin hevur virkað í Danmark síðani 1991 og snúði seg upprunaliga um, at fólk kundu fáa koyrikortið aftur, tá helmingurin av frádømingartíðini var farin, um tey m.a. kunnu prógva, at tey í 1/2 ár høvdu verið í viðgerð móti misnýtslu av rúðrekka.

Uppskot um hetta sama var lagt fram á ting av landsstýrinum á vetrartrinum 1993-94, men var felt. Orsøkin var m.a. hon, at tingmenn hildu tað vera óheppið, at seta slíka skipan í verk beint sum Rúsdrekka-søla landsins var sett á stovn. Kanska hevur eisini talt við, at tað stundaði til val.

Í 1990 var skipanin við tilbøði til rúsdrekkaakoyrar, id vóru dómur undir 40 dagar at sita fyri rúsdrekkaakoyring, um viðgerð istaðin fyri at sita, sett í verk í

Danmark. Eydnaðist viðgerðin fingur teir náðing við at sita og skuldu istaðin rinda eina bót, hvørs upphædd var sett eftir lónarinntøkuni. Í viðgerðartíðarskeiðnum var hin dómur undir eftirliti av Kriminalforsorgini.

Áhugin í Danmark gjørdist munandi størri enn væntað, eins og úrslitini vóru sera positiv. Hetta førði við sær, at danir árið eftir broyttu ferðslulógina, so tað gjørdist møgulegt eisini at fáa koyrikortið aftur, tá helmingurin av frádømingartíðini var lokin, um viðgerð seinasta 1 1/2 árið kundi prógvast.

Júst í hesum døgum er kanning í Danmark almannakunngjørd, id visir munandi lægri afturstig til rúsdrekkaakoyring hjá teimum dómdu, id fóru í viðgerð istaðin fyri at sita, enn hjá teimum, id ikki tóku við viðgerðartilboðnum og fóru inn at sita og serliga væl lægri enn hjá teimum, id dattu úr skipanini, tí tey megnaðu ikki at fullføra viðgerðina.

Talið av rúsdrekkaakoyrum minkar í Danmark

Tá skipanin byrjaði í Danmark í 1990 vóru um 4000 dómur fyri rúsdrekkaakoyring um árið. Í 1995 var hetta tal komið niður á 2.700 dómur um árið. Talið av dómum, id hevur valt at fara í viðgerð við seinni náðing fyri eyga, hevur kortini alla tíðina ligið javnt

á 1000 fólkum um árið.

Koyrikortið aftur áðrenn tíðina

Sum øllum kunnugt er vanligur partur av einum dómi fyri rúsdrekkaakoyring eisini, at tú missir koyrikortið. Í 1991 var ferðslulógin í Danmark broytt so fólk, id høvdu mist koyrikortið millum 3 og 10 ár kundu fáa tað aftur eftir omanfyrnevndu treytum. Skipanin var ikki galdandi fyri tey, id t.d. mistu koyrikortið með alla (fyri livstíð).

1. juli í ár er danska ferðslulógin aftur broytt, soleiðis, at reglurnar nú eisini ferna um tey fólk, id mistu koyrikortið með alla. Teirra stóða verður viðgjørt sum um, tey høvdu mist koyrikortið í 10 ár. Tað merkir, at tey kunnu fáa koyrikortið aftur eftir 5 árum, um tey kunnu lúka treytirnar.

Broyttu reglurnar eru annars:

at 1 1/2 ár í minsta lagi eru lúðin, síðani koyrikortið var frárent, og at dómdu hevur verið í viðgerð í minst 1 ár.

Støðan í Føroyum

Síðani 1992 hava vit í Føroyum havt skipanina við møguleika fyri viðgerð istaðin fyri at sita. Eins og í Danmark eru fólk í viðgerð í 1 ár, og í hesum tíðarskeiði eru tey undir eftirliti av Kriminalforsorgini. Eydnaðist viðgerðin fáa tey náðing fyri at sita eins og tey rinda eina bót, sum í stóð verður

sett eftir lónarinntøku.

Rættiliga stóru áhugi var fyri hesi skipan fyrstu 2 árin, men nú er talið minkað niður í lítið og einki. Ein orsøk kann vera, at tá vit byrjaðu í 1992 kom kreppan og mikla arbeiðsloysið, og tí valdu mong hesa loysn fyri ikki at missa arbeiðið.

Tað er tó einki yvir at dylja, at fyri tey flestu er missurin av koyrikortinum harðasti parturin av revsingini fyri rúsdrekkaakoyring. Hevði møguleiki verið fyri at fáa koyrikortið aftur eftir hálvára tíð, so var tað ein gularót, id gjørdi mun. Og so høvdu mong valt at farið í viðgerð istaðin fyri at sita.

Rúsdrekkaakoyring aftur vaksandi í Føroyum

Tá ferðslulóg okkara var broytt í 1988 kom m.a. fram, at vit høvdu met í tali av rúsdrekkaakoyrum í munt til grannaløndini. Í tíðarskeiðinum 1989 til 1994 fer hetta tal hjá okkum niður í ein helming, og nú tykist stóðan aftur at broytast skeiva vegin. Royndur lutur er higartil í Føroyum, at mong teirra, id eru dómur fyri rúsdrekkaakoyring, eru fleiri ferðir dómur. Soleiðis hevur eisini verið í Danmark.

Men nú visir so kanning, id verður almannakunngjørd í NYT FRA KRIMINALFORSORGEN fyri august, at tey, id fullføru viðgerðina hava munandi minni afturfal til rúsdrekkaakoyring enn tey, id ikki

Karin Kjølbro, leiðari á kriminalforsorgini

fingur náðing, tí tey góvust í viðgerðini.

1829 fólk luttóku í kanningini. Tað eru øll, id vóru í skipanini um viðgerð istaðin fyri at sita í tíðarskeiðinum frá 1. juli 1990 til 31.12.1992. Hetta eru so stótt bæði tey, id fullføru og tey id góvust í skipanini. Samstundis er ein kontrollbolkur, id fevnir um øll hini, id eru dómur, men ikki við í skipanini. Eisini hjá teimum er afturstig til rúsdrekkaakoyring væl hægri enn hjá teimum, id fullføru viðgerðina og tí fingur náðing.

Hvussu tøluni eru í Føroyum hesum viðvíkjandi, vita vit ikki. Men vit vita, at áhugin fyri skipanini hevur verið lutfalsliga væl minni enn í Danmark. Eisini vita vit í Kriminalforsorgi-

ni, at um so var, at møguleiki var fyri at fáa koyrikortið aftur eftir hálvára tíð, so hevði áhugin verið væl størri. Hesin pástandur byggir á stóra talið av fyrispurningum um møguleikarnar fyri at fáa koyrikortið aftur áðrenn tíðina. „Letur tað seg ikki gera, so er so lítil fongur í at fara í viðgerð, og so kann eg tað sama fara inn at sita.“

Henda skipan kostar ikki landskassanum nakað. Kriminalforsorgin kann fara til verka beinanvegin. Tá talan er um rúsdrekkaakoyring hava vit alt at vinna. Øll vita vit at evnið er erkiðvið at tosa um í Føroyum, men kundu vit ikki gjørt tað í eini royndartíð uppá t.d. 2 ár harra lógmaður.

Karin Kjølbro

Fiskivinnuráðstevna haldast við jøvnum millumbilum

Eftir eina væleydnaða fiskivinnuráðstevnu í Qaqortoq í døgum 6.-8. august 1997, hevur formansskapur útnefndur ráðsins avgjørt frammyvir at halda fiskivinnuráðstevnu við hóskaði millumbilum í londunum í útórði Føroyum, Grønlandi og Íslandi.

Á fiskivinnuráðstevnunum luttóku politikarar, biologar, skrivstova grønlendska heimastýrisins fyri fiskivinnu, veiðu og landbúnað, fiskarí- og veiðifelagsskapurinn QAPP, Arbejdstagerne Hovedorganisation í Grønlandi SIK, Den Grønlandske Havfiskeri- og Eksportsammenslutning APK, Norðurlandskt Atlantssamarstarv NORA og Royal Greenland A/S.

Av tí, sum kom fram á ráðstevnunum, heldur formansskapurin, at tað framvegis er brúk fyri idnari granskning av teim ymsku fiskastovnunum í Norðurlantshavi. Hetta er ein treyt fyri at føra víðari ein fiskivinnupolitikk, sum tryggjar, at tey ymsku fiskaslógini verða gagnnýtt og vard á skilabesta hátt.

Fíggarstøðan í teim trimum londunum er serliga grundað á gagnnýtslu av tí livandi tilfeinginum í havinum. Til hetta krevst frammyvir stórt eftirlit við fiskastovnunum. Sum grønlendski fiskimálaráðharrin Páviaraq Heilmann undirstríkaði, er tað okkara skylda at liva upp til ST havrættarsáttmálan um at

gera hetta í felag.

Luttakararnir á fiskivinnuráðstevnunum sktu upp at bjóða norskum og kanadiskum áhugabólukum við, livfrøði og framleiðslu við til næstu fiskivinnuráðstevnu útnefndur ráðsins. Formansskapur útnefndur ráðsins tekur hetta til eftirtektar.

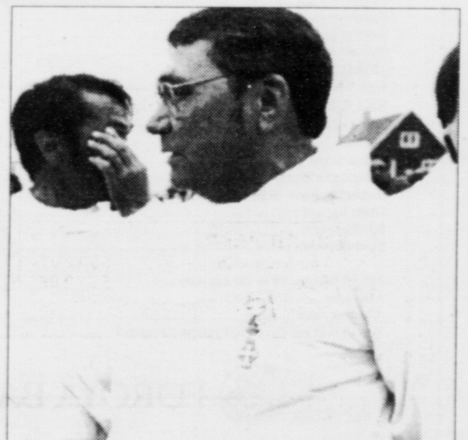
Útnefndur ráðið arbeiðir annars víðari við ætlanum so sum eini stórar undomráðstevnu í Íslandi í 1998 umframt hátíðarhaldi á 2000 í samb. við, at Leivur Hepni fann Amerika – m.a. sum eitt íkast til stórra ferðamannaáhuga í Grønlandi.

Formansskapur útnefndur ráðsins áðannar, at fiskivinnuráðstevna var væl-

eydnað við atlit til at betra fakliga samskiptið og harvið at skapa størri felags áhuga fyri fiskivinnupolitikkinum í Norðurlantshavi.

Vegna formansskap útnefndur ráðsins

Jonathan Motzfeldt
Formaður
Útnefndur ráðsins

Fyrirverandi grønlendski landsstýrisformaðurin, Jonathan Motzfeldt er formaður í útnefndur ráðnum